

ORCHEST-VEREENIGING

OPGERICHT 1883

DIREKTEUR : H. J. THOMAN
SEKRETARIAAT: VAN BOSSEPLANTSOEN 1
DORDRECHT

PRIJS f 0,50

DORDRECHT

JUBILEA-
GALA CONCERT

16 JANUARI 1964

GEBOUW KUNSTMIN
DORDRECHT

JUBILEA-
GALA CONCERT

DOOR DE
ORCHEST-VEREENIGING
TER GELEGENHEID VAN HAAR
80-JARIG BESTAAN

EN HET
25-JARIG JUBILEUM
VAN

HANS THOMAN
ALS HAAR DIRIGENT

DONDERDAG 16 JANUARI 1964
DES AVONDS 8 UUR
IN DE SCHOUWBURGZAAL
VAN GEBOUW KUNSTMIN

DIRIGENT : HANS THOMAN
SOLIST : HERMAN KREBBERS
EERSTE CONCERTMEESTER VAN HET
CONCERTGEBOUW-ORKEST

Medewerking wordt verleend door:

GEMENGDE ZANGVERENIGING
„MERWE'S à CAPELLA KOOR”
CHR. ORATORIUMVERENIGING „GORKUM”
CHR. GEM. ZANGVERENIGING
„ZANGLUST” ROTTERDAM-PERNIS

MET SUBSIDIE DER GEMEENTE DORDRECHT

PROGRAMMA

OUVERTURE ZUR ZAUBERHARFE FRANZ SCHUBERT
(Rosamunde) Opus 26 (1797—1828)

VIOOLCONCERT IN D. GR. TERTS L. V. BEETHOVEN
Opus 61 (1770—1827)

Allegro ma non troppo
Larghetto -
Rondo - Allegro

SOLIST: HERMAN KREBBERS

PAUZE

GLORIA (Eerste uitvoering) DIRK HOL

Voor gemengd koor en orkest
Vriendschappelijk opgedragen aan
Hans Thoman

Allegro moderato
Allegro
Moderato poco a poco allargando
Larghetto
Allegro moderato - Fuga

Met medewerking van:
 Gemengde Zangvereniging
 „Merwe's à Cappella Koor”
 Chr. Oratorium vereniging „Gorkum”
 Chr. Gem. Zangvereniging
 „Zanglust” Rotterdam-Pernis

Na afloop van het Concert bestaat in de Voorzaal gelegenheid
Bestuur en Dirigent te complimenteren

LES PRÉLUDES

FRANZ LISZT
(1811—1886)

GLORIA

vriendschappelijk opgedragen aan Hans Thoman

BEKNOPTTE TOELICHTING

De keuze van de tekst werd in overleg met de jubilaris gedaan, wiens voorkeur uitging naar één der authentieke kerkelijke zangen.

Het „Gloria” wordt grotendeels beheerst door de lofzang en de aanbidding van de Schepper, terwijl daarnaast gedeelten als bijv. het „Agnus Dei” de sfeer van de meditatie oproepen.

Op zichzelf houd ik niet van toelichtingen op een muziekwerk, die de *geest* van het werk ten voeten uit willen schetsen.

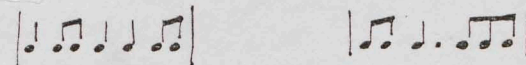
Ik wil mij dan ook beperken tot enkele opmerkingen omtrent de *structuur* van het werk, die wellicht kunnen bijdragen tot vergemakkelijken van het beluisteren.

Het geheel bestaat uit 7 onderdelen, die slechts door een korte generale pauze van elkaar zijn gescheiden. Zij zijn in onderstaande staat overzichtelijk gerangschikt.

no.	maatsoort	tekst	tempo-aanduiding
1.	5/4 4/4	Gloria in excelsis Deo	Allegro moderato
2.	5/4 4/4	Laudamus Te	Allegro moderato
3.	5/4 en 5/4 4/4	Benedicimus Te	Allegro
4.	5/4 4/4	Gratias agimus tibi	Allegro moderato
5.	4/4	Domine Deus rex coelestis	Allegro
6.	3/4	Agnus Dei	Larghetto
7.	4/4	Quoniam tu solus sanctus	Allegro moderato

Er zijn dus eigenlijk 2 hoofdtampi, n.l. dat variërend van Allegro tot Allegro moderato en het Larghetto. Dit laatste deel wijkt ook in maatsoort af van de overige delen, die zich bewegen tussen 5/4, 4/4 en 4/4, uiteraard met de nodige uitzonderingen en onderbrekingen.

De maatsoort 5/4 4/4 is geboren uit een ritmisch grondmotief

dat aan de meeste snellere delen ten grondslag ligt. Door de diverse melodische patronen heen vormt dit rithme de stuwende achtergrond en onderhoudt als het ware de vaart in de beweging.

1. Het eerste deel zet in met genoemd motief door de pauken, uitgroeiend tot een orkestutti, waarbij het koor invalt met het „Gloria in excelsis Deo”. Bij het „et in terra pax hominibus” ontstaat een milder stemmenweefsel, waarna de aanhef wordt herhaald.
2. Het 2de deel „Laudamus Te” is op een nieuw thema gezet, polyfoon door alle stemmen doorgewerkt, omlijst door een obligaatstem van fluit en violen en afgesloten door een homofone akkoordenreeks.
3. Het 3de deel voert in een snel tempo naar het „Glorificamus Te”, dat, ondersteund door het koper, dit deel afsluit.
4. Het 4de deel is een vrije canon tussen de vrouwen- en de mannenstemmen, zódanig dat het thema is opgebouwd uit tertsenparallellen. Het geheel wordt vergezeld van een obligaatstem van fluit en strijkers.
5. In dit deel wordt in snel tempo, aangevuurd door snelle strijkerspassages en gebroken akkoorden in de houtblazers, door het koor, ondersteund door het koper, het „Rex Coelestis” uitgezongen.
6. In het „Agnus Dei” staat als het ware het ritme bijna stil. Hier is elke vorm van dramatisering vermeden. Het koor *reciteert fluisterend* de tekst, alsof men het uitsluitend voor zichzelf deed, onbewust van luisteraars. Door deze meditatie heen speelt de engelse hoorn zijn obligaatpartij.
7. Het slotdeel is een korte maar complete fuga met het thema op de woorden „Quoniam tu solus sanctus, tu solus Dominus, tu solus altissimus”. Dat de eerste vier kwarten van dit thema de noten B, A, C, H zijn, is geen toevalligheid. Het slot, op de woorden „Jesu, Cum sancto spiritu in gloria Dei Patris, Amen”, is gezet in een homofone akkoordenreeks, ondersteund en omlijst door het volle orkest waarin het koper de nodige luister moet bijzetten.

D. HOL

TEKST GLORIA

Glória in excelsis Deo. - Et in terra pax hominibus - bonae voluntatis. - Laudamus te. - Benedicimus te. - Adoramus te. - Glorificamus te. - Grátias ágimus tibi - propter magnam glóriam tuam. Dómine Deus, Rex coelestis, - Deus Pater omnipotens. — Dómine Fili unigénite, - Iesu Christe. - Dómine Deus, Agnus Dei, - Filius Patris. - Qui tollis peccáta mundi, - miserére nobis. - Qui tollis peccáta mundi, - súscipe deprecationem nostram. - Qui sedes ad dexteram Patris, - miserére nobis. - Quóniam tu solus Sanctus. - Tu solus Dóminus. - Tu solus Altíssimus, - Iesu Christe. - Cum Sancto Spíritu, - in glória Dei Patris. - Amen.

Ere aan God in den hoge en op aarde vrede aan de mensen van goede wil. Wij loven U. Wij prijzen U. Wij aanbidden U. Wij verheerlijken U. Wij danken U voor Uw grote heerlijkheid. Heer God, hemelse Koning, God almachtige Vader, Heer, eengeboren Zoon, Jezus Christus. Heer God, Lam Gods, Zoon van de Vader. Gij, die de zonden van de wereld wegneemt, ontferm U over ons. Gij, die de zonden van de wereld wegneemt, aanvaard onze smeekbede. Gij, die zetelt aan de rechterhand van de Vader, ontferm U over ons. Want Gij alleen zijt heilig. Gij alleen de Heer, Gij alleen de Allerhoogste, Jezus Christus. Met de Heilige Geest, in de heerlijkheid van God de Vader. Amen.

LES PRÉLUDES

*D'après Lamartine**

Notre vie est-elle autre chose qu'une série de Préludes à ce chant inconnu dont la mort entonne la première et solennelle note? — L'amour forme l'aurore enchantée de toute existence; mais quelle est la destinée où les premières voluptés du bonheur ne sont point interrompues par quelque orage, dont le souffle mortel dissipe ses belles illusions, dont la foudre fatale consume son autel, et quelle est l'âme cruellement blessée qui, au sortir d'une de ces tempêtes, ne cherche à reposer ses souvenirs dans le calme si doux de la vie des champs? Cependant l'homme ne se résigne guère à goûter longtemps la bienfaisante tiédeur qui l'a d'abord charmé au sein de la nature, et lorsque „la trompette a jeté le signal des alarmes”, il court au poste périlleux quelle que soit la guerre qui l'appelle à ses rangs, afin de retrouver dans le combat la pleine conscience de lui-même et l'entière possession de ses forces.

* Méditations poétiques

F. LISZT.

LIJST VAN WERKENDE LEDEN

1e VIOOL

G. P. de Ruiter, concertmeester

Ir. M. B. Ph. Ackermann
F. van Alebeek
M. J. de Bie-Paauw
G. de Boer-van Leen
A. Kal-van Aardenne

H. de Koningh-Voorsluys
J. Krooneman-Meyerink
Ch. Overwijn-Hagenbach
J. Roodhuizen-Kruithof
T. Ruseler-Jongeboer

2e VIOOL

M. Marinissen
C. C. Baljet
E. Bergman
A. Besier
G. J. F. Bok
M. G. Damen-Zondag
C. Entink
D. Hol
S. v. d. Laan

G. W. Lentjes
J. H. Prent
Mr. C. R. F. van Roggen
R. Scholtens
H. C. J. Spierdijk-Hertel
J. Staat
A. H. van Willigenburg-
Bakhuis
A. G. Wolsink-van Driel

ALTVIOOL

W. Th. la Rivière
J. Hemelaar-Scheurkogel

A. Winkel

CELLO

A. Thoman-Knibbeler
J. J. Damen
W. Nederveen-Hendriks
F. van Noort
M. Quispel

J. A. Roodfeld
H. Weymar
Mr. E. Wijtema
G. F. Zijdemans

CONTRABAS

F. Dielhof
P. Hofwegen

P. de Keizer

FLUIT

J. G. C. Gerritse

J. Littig

HOBO

A. van Emmerik

J. van Emmerik

CLARINET

P. Ruseler

G. Ferwerda

FAGOT

B. J. den Duytsen

TROMPET

A. M. L. de Leeuw

HOORN

D. J. Schouten

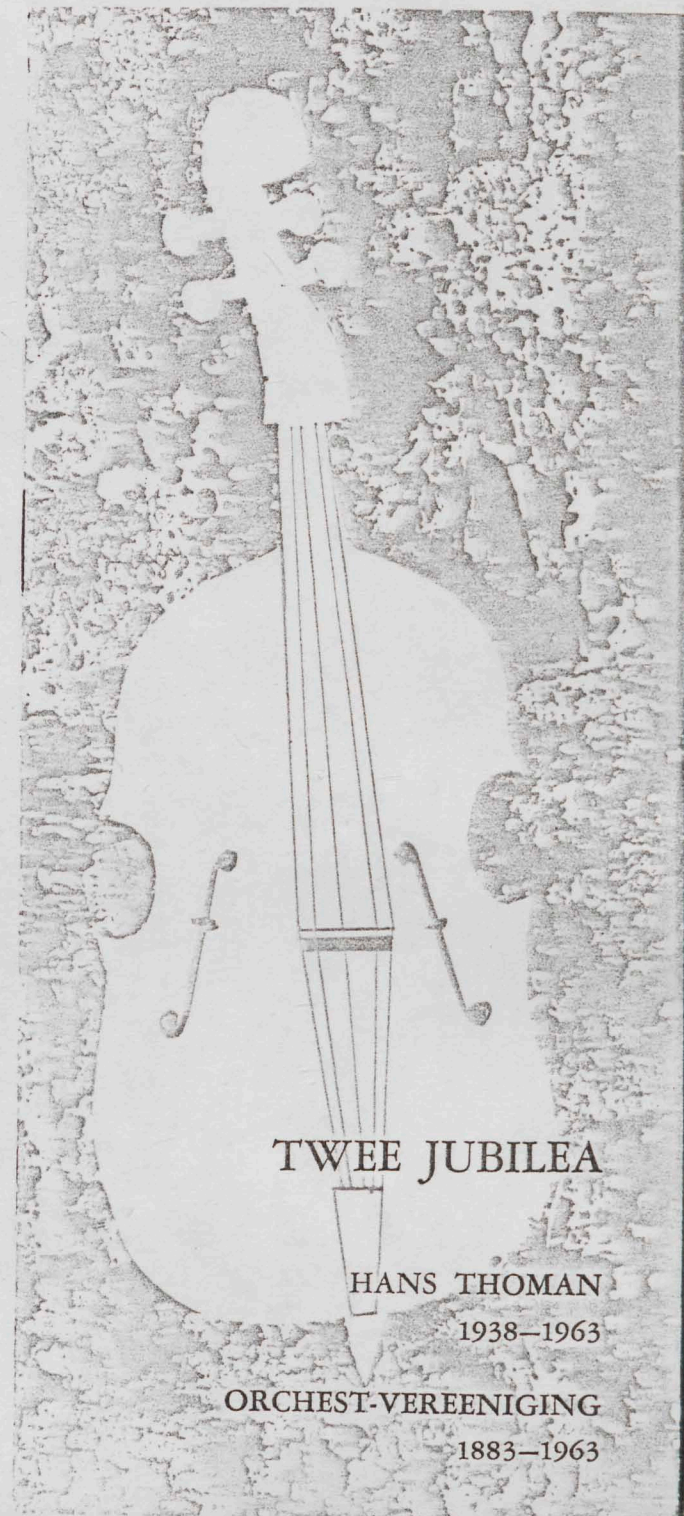
A. Stam

TROMBONE

P. van Hoven

PAUKEN

J. W. M. Bruins

TWEE JUBILEA

HANS THOMAN

1938—1963

ORCHEST-VEREENIGING

1883—1963

HET ERE-COMITÉ

Ere-Voorzitter:

Mr. J. A. H. J. van der Dussen,
Burgemeester van Dordrecht

Dr. J. P. van Praag,

*Lid van Gedeputeerde Staten van
Zuid-Holland*

Voorzitter:

J. van Randwijk

H. van Es,

Oud-Wethouder van Dordrecht

P. J. van Meurs,

Wethouder van Dordrecht

B. C. van Leeuwen,

Wethouder van Dordrecht

L. van Bohemen,

Wethouder van Dordrecht

Mr. J. P. A. van der Hoeven,

Secretaris van Dordrecht

Mr. W. F. Lichtenauer,

*Voorzitter van de Culturele Raad
van Zuid-Holland*

Mr. E. Heringa,

Secretaris van het Anjerfonds

Mr. P. C. E. Spranger,

*Directeur van de Culturele Raad
van Zuid-Holland*

(voorts in alphabetische volgorde):

G. van Aardenne

Ir. M. B. Ph. Ackermann

Mej. Betty Ackermann

D. van den Berg

Prof. Dr. K. Ph. Bernet Kempers,

*Alg. Voorzitter Koninklijke Neder-
landsche Toonkunstenaars-
Vereeniging*

Mevrouw W. C. Blussé van Oud-Alblas-
Staring

L. J. Bol

Prof. Ir. W. A. Bos

L. W. A. de Bot

J. W. M. Bruins

S. G. Crews

Mevrouw E. C. M. J. Derks-Zwijzen

Eugène Eberle

Ed. H. Erdelmann

P. Drs. S. van Gelderen,

Prior Carmel-Amstelwijck

J. Goedkoop Dzn

J. G. C. Gerritse

Mevrouw C. M. C. Gratama-Roest

Cor de Groot

Dr. J. F. Hagen

J. D. van Hal

Mevrouw E. M. J. Hazelaar-Ekkardt

D. Hendriks

Mevrouw Mr. D. M. Henny-van Randwijk

Ir. W. Hildernisse

Jhr. Mr. D. J. P. Hoeufft

D. Hol

W. Jansse,

*Voorzitter Koninklijke Orkest-
vereniging „Symphonia”*

Ir. R. A. Jas

Ir. H. J. Jimmink

D. P. van Kammen

P. J. E. de Kanter

W. Kennedy

H. van der Kloet

Mevrouw H. de Koningh-Voorsluys

F. E. Koopman

Herman Krebbers

Ir. J. P. M. Lips

W. P. E. Looman

L. Looy,

Burgemeester van Alblasterdam

Ds. P. M. Mentzel

Dr. P. Mirck,

*Directeur Nederlands Instituut voor
Katholieke Kerkmuziek*

Kors Monster

H. de Munter

Theo Olof

Mr. G. J. van Oostveen

J. B. Overwijn

J. Quispel,

*Voorzitter der Federatie van
Amateur Symphonie- en Strijk-
orkesten*

J. M. Redelé

Mr. L. R. J. Ridder van Rappard,
Burgemeester van Gorinchem

W. Th. la Rivière

A. J. Roest

Mr. C. R. F. van Roggen

Mr. L. Roodenburg

M. van Rossum

G. P. de Ruiter

J. J. Scheepbouwer

M. Scheepbouwer

J. P. M. Schoonen

C. G. Schulders

H. Schuurman

Ir. J. C. L. Smit

Joh. Spierdijk

Jhr. Mr. A. Stoop

J. van der Togt

Mr. G. J. W. van Tricht

Mevrouw A. J. van Twist-Rijsdijk

Drs. C. J. Verhey

Mevrouw S. H. M. Verhey-Wijers

A. Vos

Dr. F. Vriesendorp

Chr. J. Walson

P. Wefers Bettink

H. Weggemans

A. H. D. Wepster

Ir. H. van Willigenburg

Mevrouw E. J. Woldringh-Kikkert

Dr. D. A. Wumkes

H. C. Wijers

Mr. E. Wijtema

Mr. H. van Zeggeren

Een belangrijke datum in de levensloop van Hans Thoman en van de Orchest-Vereeniging was september 1938. Immers, toen legde Eduard Erdelmann, na 50 jaren op eminente wijze de Orchest-Vereeniging te hebben geleid, het dirigentschap neer en werd — mede op zijn sterke aanbeveling — Hans Thoman tot zijn opvolger benoemd.

Hoe deze Dordtse toonkunstenaar, die zijn opleiding genoot bij Pierre Monteux en Felix Weingartner, zich van zijn moeilijke taak: het leiding geven aan een amateur-orkest, heeft gekwet, menen wij na een kwart eeuw ervaring te kunnen vaststellen. Dat oordeel kan niet anders luiden dan: voortreffelijk. Hans Thoman leidt de O.V. met vaste hand, maar hij is er zich terdege van bewust, dat hij te doen heeft met mensen die in volkomen vrijheid een spel spelen. Dat spel is geen plicht of taak maar het wordt vrijwillig gespeeld, in vrije tijd. Als iemand besluit ermede op te houden kan niemand dat beletten. De paedagoog Thoman weet de kleine gemeenschap op boeiende wijze bijeen te houden door zijn artistieke inzicht, zijn dynamiek, zijn partituurkennis en zijn bezieling, samengaand met een duidelijke directie. Dat hij ook nieuwe wegen inslaat en aandacht geeft aan de eigentijdse muziek strekt hem eveneens tot eer. Een ander facet: amateurs moeten nogal eens vaak boven hun kracht of tot hun uiterste vermogen spelen en dat veroorzaakt intense spanning tijdens de concerten. Hans Thoman heeft zijn orkestleden altijd vast in de hand, geeft hun rust en voorkomt daardoor deraillementen.

Zijn 25-jarig dirigentschap bij de O.V. valt samen met het 80-jarig bestaan van dat orkest. Voor een amateur-orkest, waarvan de prestaties in toenemende mate getoetst worden aan die van beroepsorkesten, hetzij in natura of via radio en grammofoon, is het geen gemakkelijk tijdsgewricht. Door hard werken — het op zich nemen van begeleidingen van enkele kooruitvoeringen — en door de helpende hand, die het Gemeentebestuur bij concerten reikt, gelukt het financieel de eindjes aan elkaar te knopen. Mede daardoor kan de O.V. haar rol in het Dordtse culturele leven blijven vervullen.

Het samenvallen van beide jubilea heeft bij een aantal muziekvrienden het plan doen rijpen Hans Thoman te huldigen en de Orchest-Vereeniging te complimenteren door hen in staat te stellen een Gala-Concert uit te voeren. Dit zal plaats hebben op 16 januari a.s. in de Schouwburgzaal van Kunstmin. Solist is Herman Krebbers met het Vioolconcert van Beethoven. Onze zo muzikale stadgenoot Dirk Hol componeerde speciaal voor dit festijn een werk voor koor en orkest, dat een kleine 300 executanten op het podium zal brengen. Spontaan traden velen toe tot het gevormde Ere-Comité, waarvan de Burgemeester van Dordrecht het Ere-voorzitterschap heeft willen aanvaarden.

Overtuigd van het feit, dat zeer vele stadgenoten, vrienden van muziek en cultuur, sympathiek staan tegenover het bovengenoemde plan, neemt onderstaand werkomité de vrijheid U uit te nodigen bijgesloten kaart in te vullen en in te zenden en zodoende mede te werken tot het doen slagen van de feestelijke opzet, die uiteraard grote kosten met zich brengt. Bij storting van Uw bijdrage op de girorekening No. 1598 ten name van De Twentsche Bank N.V. te Dordrecht gelieve U te vermelden de woorden „TWEE JUBILEA”

Gaarne zien wij Uw bijdrage, waarvoor wij U bij voorbaat ten zeerste dankzeggen, tegemoet vóór 16 december a.s.

Het Werkomité:

C. C. Baljet,	voorzitter
Mr. E. Wijtema,	secretaris
	Singel 112
G. P. de Ruiter,	penningmeester
H. van der Kloet	
Mevr. M. J. de Bie-Paauw	
Mevr. A. A. W. Kal-van Aardenne	
Mevr. H. de Koningh-Voorsluys	
Mevr. H. C. J. Spierdijk-Hertel	
Mevr. A. H. van Willigenburg-	
Bakhuis	